

מידע לילדת
טיפול בקלקסן – CLEXANE לאחר לידה

יולדת יקרה,

בתקופה הקרובה את מתבקשת להזריק זריקות קלקסן (Enoxaparin). לפניך מידע חשוב על התרופה, הסיבות להזרקה, אופן ההזרקה והמעקב.

רקע

'קלקסן' הינה תרופה הניתנת במצבים העלולים לגרום להתפתחות קרישי דם מסיבות שונות. היא מעכבת את פעילות מערכת הקרישה על ידי עיכוב פקטור 10a (Xa) בדם. במהלך היריון ולאחר לידה קיימת עליה בתפקוד מערכת הקרישה בדם שמטרתה למנוע דמם לאחר לידה. המשמעות היא יצירת קרישי דם במהירות רבה יותר מאשר באישה שאינה בהיריון. על אף שזהו מנגנון פיזיולוגי, ישנם מצבים בהם קרישיות היתר הטבעית עלולה לגרום להופעת (VTE Venous thromboemboli) = היווצרות קרישי דם, לרוב בוורידים הרגליים. קרישי דם עלולים לנדוד לריאות ולגרום להפרעה נשימתית משמעותית ולהפרעה בחמצון הדם עד כדי סכנת חיים. תופעה זו נקראת תסחיף ריאתי (Pulmonary Embolism).

כיצד ניתן למנוע היווצרות תסחיף ריאתי?

ניידות ותנועה מוקדמת ככל האפשר לאחר הלידה הינה המניעה הטובה ביותר. בנוסף, טיפול בזריקות קלקסן ניתן לילודות עם גורמי סיכון כמפורט בהמשך. קלקסן ניתן בזריקה תת עורית, אחת ליום למשך 7-10 ימים, החל מ 8 - 12 שעות לאחר ניתוח קיסרי ו 6 - 8 שעות לאחר לידה רגילה. המינון ומשך הטיפול משתנים בהתאם לנתונים האישיים של כל יולדת. לעיתים אנו משתמשים בגרביים פנאומטיות (שרוול מתנפח המעורר זרימת דם) עד תחילת ניידות ותחילת מתן קלקסן במידת הצורך.

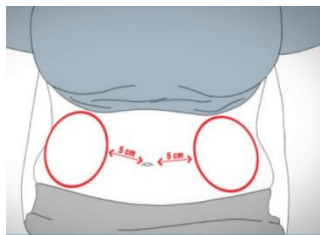
גורמי סיכון ל VTE

סיכון גבוה:	סיכון נמוך:
<ul style="list-style-type: none"> ■ אימוביליזציה (ריתוק למיטה במשך שבוע ומעלה בתקופה שקדמה ללידה) ■ רעלת הריון חמורה ■ מחלה כרונית כגון: מחלת לב, SLE, מחלת כליה כרונית או מחלת מעי דלקתית פעילה ■ ניתוח קיסרי דחוף 	<ul style="list-style-type: none"> ■ השמנת יתר (BMI 30 ומעלה) ■ גיל אם מבוגר (35 ומעלה) ■ עישון מעל 10 סיגריות ליום ■ דליות משמעותיות בעיקר מעל גובה הברך ■ ולדנות (3 לידות ומעלה) ■ הריון מרובה עוברים ■ ניתוח קיסרי אלקטיבי

- ❖ בזמן הטיפול בקלקסון ייתכנו תופעות לוואי מקומיות באזור ההזרקה כגון: אודם, כאב, נפיחות ושטפי דם קטנים
- ❖ יש לפנות ליעוץ רפואי לגבי המשך הטיפול אם בשל הזרקות הקלקסון:
 - ✓ מתפתח שטף דם גדול בעור או באזור הצלקת או שישנו
 - ✓ ישנו דימום מוגבר מצלקת הניתוח או מהנרתיק
- ❖ יש לפנות בדחיפות לטיפול רפואי אם בנוכחות הטיפול בקלקסון מתפתחים תסמינים כגון:
 - ✓ נפיחות ברגליים
 - ✓ כאב ברגל אחת או בשתי הרגליים (לרוב בשוק)
 - ✓ קושי בנשימה
 - ✓ קוצר נשימה

כיצד מזריקים קלקסון?

- ❖ בפעם הראשונה, האחות במחלקה תזריק לך את הזריקה ותדריך אותך כיצד לבצע הזרקה עצמית בהמשך לאחר השחרור. אם את מתקשה בכך, האחות תדריך בן משפחה לעשות זאת.
- ❖ אם הזרקה עצמית אינה אפשרית, ניתן לגשת לקופת חולים לקבל את הזריקה במרפאת אחיות
- ❖ הנחיות להזרקה:

- ✓ יש לשמור את התרופה בטמפרטורת החדר
- ✓ אין לאחסן את התרופה במקרר ואין לחשוף את התרופה לשמש ישירה
- ✓ על התרופה להיות שקופה וצלולה
- ✓ האזור המתאים להזרקה הינו באחד מצדי הבטן במרחק של שתי אצבעות לפחות מהטבור
- ✓ רצוי לשנות מפעם לפעם את אזור ההזרקה (שני צדי הבטן לסירוגין) על מנת להשיג ספיגה מלאה של החומר
- ✓ ניתן להזריק בירך (עדיפות שנייה)
- ✓ אין להזריק בזרוע
- ✓ יש לוודא שאזור ההזרקה נקי מבצקת, דלקת או פגיעה אחרת בעור
- ✓ טרם ההזרקה יש לשטוף היטב ידיים במים וסבון
- ✓ יש לחטא את אזור ההזרקה באלכוהול ולהמתין לייבוש מספר שניות
- ✓ יש לאחוז בקפל עור בין האגודל לאצבע ולהחדיר את מלוא המחט לתוך הקפל בזווית של 90 מעלות
- ✓ חשוב להחזיק את קפל העור עד סיום ההזרקה
- ✓ אין לשפשף את האזור
- ✓ למניעת כאב ניתן להניח קרח למספר דקות טרם ההזרקה
- ✓ בסיום ההזרקה המחט מתכסה אוטומטית בכיסוי פלסטיק שתפקידו למנוע דקירה ומאפשר לזרוק את המזרק בכל פח ביתי ללא סכנה

בכל שאלה ניתן לפנות לצוות האחיות במחלקה

בברכת מזל טוב ובריאות שלימה - צוות מחלקת יולדות